

Latvijas profesionālās ievirzes izglītības iestāžu mākslas un dizaina izglītības programmu audzēkņu Valsts konkursa II kārtas žūrijas atziņas un vēlējumi

Žūrija:

Juris Petraškevičs – mākslinieks, Latvijas Mākslas akadēmijas profesors;

Rūta Briede – māksliniece, Latvijas Mākslas akadēmijas lektore, bērnu grāmatu izdevniecības “Liels un mazs” mākslinieciskā redaktore;

Alīse Nīgale - izdevniecības “Liels un mazs” vadītāja.

Juris Petraškēvičs:

Mazo grāmatiņu konkurss ir ļoti labs vairāku iemeslu dēļ. Tas dod iespēju skolotājiem rosināt dažāda veida radošu pieeju un bērniem piedzīvot mākslas darba, šajā gadījumā grāmatas, tapšanu, kas sevī ietver mākslinieka darba sarežģītību, improvizējot un radot savu vizuālu stāsta interpretāciju, teksta izvietojuma un maketa nozīmi. Un domāju, ka turpmāk bērni vairāk uzmanības pievērsīs jebkurai grāmatai kā tādai.

Veiksmīgāk tas izdēvies mazajiem bērniem. Vairāk drosmes, vieglāka uztvere, pārliecība. Izskatījās arī ka atsevišķi skolotāji tiešām rosinājuši radošu pieeju, pieskārušies grāmatas veidošanas principiem.

Mazāk veiksmīgi darbi bija vidējās un vecākās grupas bērniem. Ar atsevišķiem izņēmumiem, ļoti pietrūka radošu ideju. Lielākoties bija jūtama formāla pieeja, tikuši lietoti grāmatas pamatelementi (attēls, teksts), bet pietrūka centieni tos veidot mākslinieciski. Lielākā daļā darbu varētu būt uzlūkojami kā skolās tik raksturīgie “piemiņas albūmiņi”. Dominēja klišejas un noskatīti tēli. Liekas, skolotāji nodarbībās varētu pievērst lielāku vērību vizuālai izteiksmei un individualitātei, tādejādi uzsverot un veicinot lielāku māksliniecisku atšķirību un izdomu.

Rūta Briede:

Paldies visiem dalībniekiem un mākslas skolu skolotājiem par kuplo jauno ilustrētāju pulku. Tas bija patiesi iedvesmojoši un stiprinoši izlasīt 540 jaunas grāmatas! Latvijas ilustrācija šobrīd attīstās pavisam jaunā līmenī, sasniedzot Eiropas un pasaules kvalitāti ilustrācijā. Par to liecina gan Latvijas ilustratoru starptautiskie panākumi, gan Latvijas bērnu grāmatu vides krāsainība un daudzpusība. Ļoti liels prieks, ka oriģinalitāte un vizuālā dažādība atainojās arī visu vecumu konkursa dalībnieku darbos. Ilustrācija nav joka lieta arī pieredzējušam māksliniekam, tāpēc izjutu gandarījumu par bērnu drosmi un apņēmību. Jāteic gan, ka ne gluži visiem izdevās sākotnējo apņēmību noturēt līdz grāmatas beigām, dažkārt, atstājot pēdējos

atvērumus tukšus, bet arī tā ir radoša pieredze un jaunie mākslinieki noteikti raudzīsies uz jau izdotajām bilžu grāmatām ar pieredzējušāku, vērtējošāku un izprotošāku skatu. Interesanti, ka ar lielāku brīvību un plašāku skatījumu gan dzejas interpretācijas, gan vizuālo risinājumu formā, izcēlās jaunākā un vecākā konkursu dalībnieku grupa. Ja jaunākie vēl nav paspējuši zaudēt jūtīgumu, rotaļīgumu un intuīciju, kas ir ārkārtīgi noderīga ilustratora darbā, tad vecākie dalībnieki bija prasmīgi spējuši pielietot praktiskākas iemaņas ilustrācijā - izturētu zīmējuma stilistiku, novatorisku interpretāciju. Arī ģimenē vidējam būt ir visgrūtāk - tu neesi ne jaunākais, ne vecākais, ne maziņš ucināms, ne viens pats kur laižams. Iespējams, ka 10, 12, un 13-gadniekiem ir nepieciešama kāda īpaša pieeja, citāda attieksme, kas ļautu viņiem nejusties maziem vienlaikus esot rotaļīgiem un neieslīgt pārlietu tiešā "lielo" bērnu atdarināšanā.

Raugot tik daudz skaistu zīmējumu un grāmatu, manīju dažus Latvijas Mākslas akadēmijas studentu kandidātus. Tāpēc es gribētu iedrošināt visus mākslas skolotājus, kam reizēm nākas saskarties ar vecāku tiekšanos pēc praktiskas profesijas bērniem, vai arī dažādām citām nebūšanām, kas jaunus talantus aizvirza citu profesiju meklējumos - turieties līdz pēdējam, jo tieši jūsu darbs ir pats svarīgākais pamats Latvijas nākamās mākslas paaudzes veidošanai. Novēlu spēku, izturību, radošu garu un drosmi!

Alīse Nīgale:

Mani ir liels prieks, ka konkursa tēma šogad bija grāmatas ilustrācija, vēl vairāk - sērijas BIKIBUKS iedvesmotu darbu radīšana.

Man tā bija jauna pieredze - vērtēt bērnu darbus. Taču savā ziņā tā bija arī pedagogu darba vērtēšana un šajā ziņā gribētos teikt, ka es novēlu skolotājiem strādāt radošāk, iedvesmot bērnus uzdrīkstēties ilustrācijā jokot, eksperimentēt, veidot savus stāstus, kas papildina grāmatas saturu, kā arī mācīties domāt par grāmatu kā objektu - saplānot lappušu skaitu, veidot vienotu vāka noformējumu u.tml.

Katrā vecuma grupā bija vairāki izcili darbi, kas parāda bērnu prasmes, varēšanu, izdomu, kā arī skolotāju ieguldīto darbu.